

IV

(Paziņojumi)

EIROPAS SAVIENĪBAS IESTĀŽU UN STRUKTŪRU SNIEGTI PAZIŅOJUMI

OLAF UZRAUDZĪBAS KOMITEJA

OLAF UZRAUDZĪBAS KOMITEJAS DARBĪBAS PĀRSKATS – 2017

(2018/C 389/01)

OLAF Uzraudzības komitejas locekļi

Jan MULDER

OLAF Uzraudzības komitejas priekšsēdētājs

Komitejas loceklis kopš 2017. gada 23. janvāra, priekšsēdētājs – kopš 2017. gada 1. marta
Bijušais Eiropas Parlamenta deputāts, Nīderlande

Colette DRINAN

Komitejas locekle no 2016. gada 13. jūlija līdz 2017. gada 15. novembrim,

priekšsēdētāja no 2016. gada 7. septembra līdz 2017. gada 1. martam

Revīzijas direktore, Valsts kontroliera un revidenta birojs, Īrija.

Zvērināta grāmatvede

Maria Helena FAZENDA

Komitejas locekle kopš 2017. gada 23. janvāra

Iekšējās drošības sistēmas ģenerālsekretāre, Portugāle.

Prokurore

Petr KLEMENT

Komitejas loceklis kopš 2017. gada 23. janvāra

Augstākā prokuratūra, Čehijas Republika.

Prokurors

Grażyna STRONIKOWSKA

Komitejas locekle kopš 2016. gada 13. jūlija

Valsts prokuratūras prokurore, Varšava, Polija.

Prokurore

Rafael MUÑOZ LÓPEZ-CARMONA

Komitejas loceklis kopš 2017. gada 1. decembra

Īpašās korupcijas un organizētās noziedzības apkarošanas prokuratūras Valsts kontroliera atbalsta vienības priekšsēdētājs,
Spānija

Revidents, jurists, ekonomists

PRIEKŠSĒDĒTĀJA PRIEKŠVārds

Man ir patīams prieks iesniegt Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) gada pārskatu par 2017. gadu.

Pašreizējā pārskata periodā Uzraudzības komitejas locekļi un tā sekretariāts nemitīgi strādāja. Šo gadu raksturoja vairākas komitejas personālsastāva izmaiņas. *Catherine Pignon*, *Johan Denolf* un *Dimitrios Zimianitis* pilnvaru termiņš beidzās, un viņus 23. janvārī aizstāja *Helena Fazenda*, *Petr Klement* un es – *Jan Mulder*. Izmantoju šo iespēju, lai pateiktos viņiem par visu, kas paveikts Eiropas Savienības labā kopumā, jo īpaši šajā komitejā un OLAF.

Colette Drinan 2017. gada 1. martā atkāpās no priekšsēdētājas amata, un viņas vietā stājās es. *Drinan* kundze tā paša gada 16. novembrī atkāpās arī no komitejas locekles amata, un viņas vietā stājās *Rafael Muñoz López-Carmona*. Komitejas vārdā es viņai pateicos par ieguldījumu mūsu darbā.

2017. gada oktobrī bijušais OLAF ģenerāldirektors *Giovanni Kessler* izlēma pieņemt darba piedāvājumu Itālijā pirms sava pilnvaru termiņa beigām Briselē. Drīz pēc šā lēmuma paziņošanas sākās jaunā OLAF ģenerāldirektora atlases procedūra. Būdam Uzraudzības komitejas priekšsēdētājs, es piedalījos atlases procedūrā kā novērotājs. Komiteja neiebilda pret Komisijas ievēroto procedūru.

Lai nodrošinātu komitejas sekretariāta neatkarību, 2017. gadā to pārcēla no OLAF uz Eiropas Komisijas biroju, proti, Atalgojuma un individuālo tiesību biroju (PMO). Tomēr tā bija vienīgi administratīva piesaistīšana. Šo administratīvo pāreju papildināja fiziska pārcelšanās no OLAF telpām uz citu ēkas daļu ārpus drošā OLAF perimetra. Izvērtējot notikušo, var sacīt, ka šo pārmaiņu rezultāti neatbilda komitejas gaidījumiem.

Lielā daļā komitejas darba bija veltīta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013⁽¹⁾ (OLAF regulas) efektivitātes izvērtēšanai saskaņā ar regulas 19. pantu. Šis darbs bija jāpabeidz līdz 2017. gada 2. oktobrim.

Komitejas pienācīgi sniegtajā atzinumā par OLAF regulas izvērtējumu tika pausti šādi galvenie secinājumi:

- i) pašā regulā ir svarīgi ietvert prasību, ka Uzraudzības komitejai ir tiesības iegūt informāciju, ko tā uzskata par nepieciešamu, lai pildītu savu uzdevumu tā, lai pilnīgi nostiprinātu OLAF neatkarību;
- ii) nepieciešama lielāka skaidrība par procesuālajām garantijām un
- iii) dalībvalstu sadarbībai OLAF izmeklēšanā jāklūst obligātai.

Pilns ziņojums ir pieejams Uzraudzības komitejas starpiestāžu tīmekļa vietnē: <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/>

Komiteja pievērsa uzmanību tās jauno locekļu iepazīstināšanai ar OLAF iekšējo darbību, analizēja izbeigtās lietas, pārbaudīja izmeklēšanu ilgumu, pētīja sensitīvās lietas un pārbaudīja OLAF izdevumu izpildi. Mēs ar komitejas locekļiem vairākkārt tikāmies ar OLAF izmeklēšanas personālu un vadību, lai sadarbotos un stiprinātu Biroja pārvaldību.

Komiteja secināja, ka nākamajā gadā ir jāpaveic daudz darba saistībā ar procesuālajām garantijām, izmeklēšanas ilgumu, lietu sekmīgas atrisināšanas rādītājiem un valstu tiesu iestādēm un ES iestādēm nodotajiem ieteikumiem.

Iepriekšējos ziņojumos tika uzsvērts, ka būtiska problēma ir informācijas trūkums komitejai. Jaunā komiteja par prioritāru izvirzīja uzdevumu nodrošināt pienācīgu piekļuvi nepieciešamajai informācijai. Iepriekšējais ģenerāldirektors *Kessler* kungs ieguldīja daudz pūļu šajā saistībā, un process tika paātrināts pēc tam, kad par ģenerāldirektora pienākumu izpildītāju kļuva *Nicholas Ilett*. Viņš uzlaboja dialogu un netraucētu sadarbību starp OLAF un tā uzraugu, kā arī vienmēr ir bijis gatavs sniegt informāciju komitejai un iepazīstināt to ar saviem uzskatiem un vadības risinājumiem. Komiteja īpaši atzinīgi vērtē šo atvērta dialoga kanālu.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 11. septembra Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (OLAF), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (Euratom) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

Komiteja ir izdevusi pastāvīgu uzaicinājumu OLAF ģenerāldirektoram, augstākā līmeņa darbiniekiem un vadībai piedalīties visās tās plenārsēdēs. Šī iniciatīva noteikti ir uzlabojusi informācijas plūsmu. Komitejas locekļi ir izvēlējušies konstruktīvu, uz sadarbību vērstu pieeju, kurā OLAF un komiteja savstarpēji papildina viens otra centienus Biroja vadības struktūru pienākumu izpildē. Tomēr situācija 2017. gada pārskata periodā vēl nav ideāla, un to esam uzsvēruši turpmākajās lappusēs. Būs vajadzīgs vairāk laika, lai varētu pilnīgi izmantot šīs pieejas radītās iespējas Eiropas Savienībai.

Katrā sanāksmē aktuāls jautājums bija notikumu virzība saistībā ar jaunizveidotās Eiropas Prokuratūras (EPPO) veidošanu. Tā kā EPPO ietekmēs OLAF nākotni, komiteja ir nodrošinājusi, ka tiek pilnīgi informēta par procesiem saistībā ar tā juridisko izveidi, finansiālo ietekmi un turpmāko darbību. Gan OLAF, gan EPPO Eiropas Savienībā būs sava loma, un šo iestāžu sinerģija uzlabos nodokļu maksātāju, dalībvalstu un ES interešu aizsardzību. OLAF ir arī regulāri informējis komiteju par OLAF un Komisijas veiktajiem pasākumiem EPPO regulas īstenošanai.

Kā jau norādīts, aizvadītais gads ir bijis pārejas gads. Izmaiņas komitejas sastāvā un sekretariāta administratīvās atrašanās vietas maiņa radīja situāciju, kurā iesaistītajām pusēm, jo īpaši sekretariātam, ne vienmēr bija viegli pielāgoties pārmaiņām. Vēlos pateikties visiem, kas palīdzēja mums turpināt darbu atbilstīgi OLAF regulas prasībām.

OLAF Uzraudzības komitejas priekšsēdētājs

Jan MULDER

SATURS

	<i>Lappuse</i>
PAMATUZDEVUMS	5
TIESISKAIS REGULĒJUMS	6
OLAF RESURSU PĀRRAUDZĪBA	7
PIEKĻUVE INFORMĀCIJAI UZRAUDZĪBAS FUNKCIJAS VEIKŠANAI	9
OLAF NEATKARĪBAS STIPRINĀŠANA	10
JAUNA OLAF ĢENERĀLDIREKTORA ATLASĒS PROCEDŪRA	11
AR PROCESUĀLO GARANTĪJU PIEMĒROŠANU OLAF IZMEKLĒŠANĀ SAISTĪTO NORIŠU PĀRRAUDZĪBA	11
Likumības pārbaude un pārskatīšana	11
Sūdzību procedūra par OLAF izmeklēšanām	12
Pamattiesības un procesuālās garantijas	12
OLAF IZMEKLĒŠANAS ILGUMA PĀRRAUDZĪBA	14
Vispārīgas piezīmes	14
Komitejas veiktā analīze par 417 ziņojumiem par izmeklēšanām, kuras ilgst vairāk nekā 12 mēnešus	15
Secinājumi	16
OLAF IZMEKLĒŠANAS POLITIKAS PRIORITĀŠU UN IZMEKLĒŠANAS PAMATNOSTĀDŅU IZVĒRTĒJUMS	17
LIETU PĀRRAUDZĪBA, KURĀS NAV ŅEMTI VĒRĀ OLAF IETEIKUMI	18
EIROPAS BIROJS KRĀPŠANAS APKAROŠANAI UN EIROPAS PROKURATŪRA	20
Administratīvās izmeklēšanas veikšana pēc EPPO pieprasījuma	21
Informācijas, tiesu ekspertu analīzes, zinātnības un darbības atbalsta sniegšana	21
UZRAUDZĪBAS KOMITEJAS PĀRVALDĪBA	22
Sanāksmes ar ES iestādēm, struktūrām un citām aģentūrām	22
Darba metodes un pārredzamība	22
OLAF Uzraudzības komitejas sekretariāts	22
Budžeta jautājumi	23

PAMATUZDEVUMS

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 15. panta 1. punkts:

“Uzraudzības komiteja regulāri pārtrauga to, kā Birojs veic izmeklēšanas funkciju, ar mērķi palielināt Biroja neatkarību to kompetenču pienācīgā īstenošanā, kuras Birojam ir noteiktas ar šo regulu.

Uzraudzības komiteja jo īpaši pārtrauga norises, kas ir saistītas ar procesuālo garantiju piemērošanu un izmeklēšanas ilgumu, ņemot vērā informāciju, ko saskaņā ar 7. panta 8. punktu sniedz ģenerāldirektors.”

1. OLAF Uzraudzības komitejas uzdevums ir stiprināt OLAF neatkarību tam piešķirto pilnvaru pienācīgā īstenošanā⁽²⁾. Lai to sasniegtu, ES likumdevējs ir piešķīris komitejai trīs veidu pilnvaras: regulāri pārtraudīt OLAF izmeklēšanas funkciju, palīdzēt ģenerāldirektoram tā pienākumu veikšanā un ziņot ES iestādēm.
2. Gan komiteja, gan OLAF ģenerāldirektors ir daļa no pārvaldības režīma, ko likumdevējs noteica Regulā (EK) Nr. 1073/1999 un apstiprināja ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013. Komiteja ir OLAF uzraudzības struktūra un OLAF neatkarības sargs, kas regulāri pārtrauga, kā OLAF īsteno savu izmeklēšanas funkciju, un tā administratīvās darbības rezultātus. Proti, tā pārtrauga notikumu virzību saistībā ar procesuālo garantiju piemērošanu un izmeklēšanas ilgumu.

OLAF ģenerāldirektors nodrošina ne tikai Biroja vadību, bet arī procedūru pārskatīšanu, sūdzību izskatīšanu, savu pienākumu izpildi un izmeklēšanas virzienu. Tā ir būtiska atbildība, kādas nav nevienam citam Eiropas Komisijas ģenerāldirektoram. Neviens cits ģenerāldirektors nevar veikt izmeklēšanu par Eiropas iestāžu personālu un locekļiem. OLAF ģenerāldirektoru ieceļ Komisija ciešā sadarbībā ar Eiropas Parlamentu un Padomi pēc tam, kad Uzraudzības komiteja sniegusi pozitīvu atzinumu par iecelšanas procedūru. Tādējādi OLAF ģenerāldirektors ir *primus inter pares* (pirmais starp līdzīgajiem), kas ir augstas kvalifikācijas funkcija, kura nodrošina augstus ētikas un godīguma standartus ES iestādēs.

3. Komiteja ir OLAF ģenerāldirektora padomdevēja, un tā palīdz tam precīzi pildīt pienākumus, kurus šim amatam noteicis ES likumdevējs. Šajā saistībā komiteja

— **informē** ģenerāldirektoru par šādiem komitejas pārtraudzības darba rezultātiem:

— kā OLAF īsteno savu izmeklēšanas funkciju,

— procesuālo garantiju piemērošanu un izmeklēšanas ilgumu un,

— ja nepieciešams, sniedz attiecīgus ieteikumus,

— **sniedz** ģenerāldirektoram atzinumus, tostarp attiecīgos gadījumos ieteikumus par resursiem, kas nepieciešami OLAF izmeklēšanas funkcijas veikšanai, par prioritātēm izmeklēšanas jomā un par izmeklēšanas ilgumu;

— **iesniedz** apsvērumus (tostarp attiecīgos gadījumos – ieteikumus) par izmeklēšanas procedūru pamatnostādnēm (un to grozījumiem), ko saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 8. punktu pieņem ģenerāldirektors,

— **pārtrauga** OLAF veiktās izmeklēšanas un tā izdoto ieteikumu kvalitāti.

4. Komiteja ir ES iestāžu dialoga partnere. Tā ziņo iestādēm par savu darbību, pēc to pieprasījuma var sniegt atzinumus, izstrādā ziņojumus par izmeklēšanas jautājumiem un apmainās viedokļiem politiskā līmenī. Tādējādi komiteja sniedz ES iestādēm īpašas zināšanas, pamatojoties uz savu pieredzi pārtraudzības jomā. Tā arī nodrošina, ka OLAF darbojas saskaņā ar likumības un pareizības principiem, kā arī ievēro ES pamatvērtības izmeklēšanas darbībās.

⁽²⁾ Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 15. pants.

TIESISKAIS REGULĒJUMS

19. pants. Novērtējuma ziņojums

“Līdz 2017. gada 2. oktobrim Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei novērtējuma ziņojumu par šīs regulas piemērošanu. Minētajam ziņojumam pievieno Uzraudzības komitejas atzinumu un tajā iekļauj secinājumu, vai šo regulu ir nepieciešams grozīt.”

5. Šajā ziņojumā vairākās vietās ir atrodamas atsauces uz secinājumiem Atzinumā Nr. 2/2017, kas pievienots Eiropas Komisijas novērtējuma ziņojumam par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 883/2013 piemērošanu ⁽³⁾. Tas bija svarīgākais no 2017. gadā sagatavotajiem komitejas atzinumiem. Savā atzinumā Uzraudzības komiteja izvērtēja: i) OLAF tiesisko vidi; ii) OLAF izmeklēšanas lietu aprites ciklu; iii) pamattiesību un procesuālo garantiju ievērošanu OLAF izmeklēšanas lietās; iv) Uzraudzības komitejas pienākumus un darbību un v) tiesību akta priekšlikumu par EPPO izveidošanu.
6. Uzraudzības komiteja savā atzinumā secināja, ka Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 grozījumam būtu jāapvieno visu OLAF izmeklēšanas gadījumu tiesiskais pamats, lai izvairītos no sadrumstalotības un interpretācijas problēmām un stiprinātu juridisko skaidrību un procesuālās garantijas. Vienotajā tiesiskajā regulējumā būtu jāietver arī izsmelošs kodekss, kurā noteiktas OLAF pilnvaras. Regulā īpaša uzmanība būs jāpievērš OLAF pilnvaru precizēšanai attiecībā uz ES iestādēm un kompetences dalījumu starp OLAF un topošo EPPO.

Komiteja uzskata, ka pašreiz piemērotie iekšējie noteikumi nenodrošina izmeklēšanas norisei likumdevēja iecerēto pārredzamību. Turklāt norādījumu skaits var maldināt OLAF personālu, jo īpaši izmeklētājus. Šādu situāciju varētu novērst, regulā paredzot visaptverošas izmeklēšanas procedūras. Tās ietvertu mazāk elastīgus kritērijus izmeklēšanas sākšanai, lai neapdraudētu juridisko noteiktību un taisnīgu OLAF attieksmi pret ienākošo informāciju. Visaptverošu izmeklēšanas procedūru izmantošana arī ieviestu mehānismus, kas ļautu līdzsvarot iespējamu rīcības brīvības ļaunprātīgu izmantošanu vai nepamatotu ārējo spiedienu uz OLAF ģenerāldirektoru. Šādi tiktu līdzsvarota arī plašā rīcības brīvība, kādu ģenerāldirektoram piešķir pašreizējā regula, ieviešot ģenerāldirektoram pienākumu regulāri informēt Uzraudzības komiteju par pamatojumu ikvienā gadījumā, kad tiek pieņemts lēmums nesākt izmeklēšanu.

7. Uzraudzības komiteja konstatēja, ka galvenās OLAF izmeklēšanas jomas (ieskaitot struktūrfondus, lauksaimniecību, pašu resursus, muitu, ārējo atbalstu un korupciju) būtu skaidrāk jānorāda OLAF regulā, lai precizētu OLAF izmeklēšanas noteikumus un pilnvaras šajās nozarēs. Šādi tiktu veicināta neatkarība Biroja pilnvaru pienācīgā īstenošanā un nodrošināts stabils pamats OLAF un EPPO sadarbībai.
8. Attiecībā uz izmeklēšanas ilgumu Uzraudzības komiteja uzskatīja, ka regula būtu jāgroza, lai ietvertu prasību, ka OLAF ģenerāldirektoram jāņem vērā likumā paredzētie noilguma termiņi dalībvalstīs, uz kurām attiecas izmeklēšana. Vismaz 18 mēnešus pirms likumā paredzētā noilguma termiņa beigām OLAF būtu jānosūta attiecīgo dalībvalstu iestādēm starpposma ziņojums. Starpposma ziņojuma forma un saturs būtu līdzvērtīgi galīgajam ziņojumam, un tajā nebūtu ietverti ieteikumi. Komiteja arī atbalstīja turpmāku pasākumu darba grupu izveidi, kas varētu sniegt ieteikumus par tiesu iestāžu turpmāko rīcību, kā arī OLAF un visu izmeklēšanā iesaistīto iestāžu, tostarp topošā EPPO, darba koordināciju.
9. Saistībā ar izmeklēšanas izbeigšanu Uzraudzības komiteja uzskata, ka likumdevējam jāapsver iespēja izstrādāt skaidrus noteikumus par to, kādu informāciju OLAF jāiesniedz komitejai. Lai komiteja varētu palīdzēt ģenerāldirektoram pildīt tā pienākumus šajā jomā, tai no OLAF būtu jāsaņem vismaz dalībvalsts tiesu iestādei nosūtītais izmeklēšanas ziņojums un šīs iestādes atbilde OLAF.

Ņemot vērā plašās pilnvaras, ko tai piešķirušas visas trīs iestādes, Uzraudzības komiteja norādīja, ka tā vēlētos arī būtiski iesaistīties saiknes veidošanā starp OLAF un tā partneriem, jo īpaši EPPO.

⁽³⁾ Sk. OLAF Uzraudzības komitejas tīmekļa vietni: http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/sites/default/files/opinion_2_2017.pdf

OLAF RESURSU PĀRRAUDZĪBA

6. panta 2. punkts Komisijas 1999. gada 28. aprīļa Lēmumā 1999/352/EK, ar ko izveido Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai un kas grozīts ar 2013. gada 27. septembra Lēmumu 2013/478/ES:

“2. Pēc apspriešanās ar Uzraudzības komiteju ģenerāldirektors nosūta budžeta jautājumu ģenerāldirektoram provizorisku budžeta projektu ierakstīšanai īpašā uz Biroju attiecīgā pielikumā Eiropas Savienības vispārējā budžeta Komisijas iedaļā.”

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 15. panta 1. punkta trešā daļa:

“Uzraudzības komiteja ģenerāldirektoram sniedz atzinumus, tostarp attiecīgos gadījumos ieteikumus par, inter alia, resursiem, kas nepieciešami Biroja izmeklēšanas funkcijas veikšanai (...)”

10. Uzraudzības komiteja izvērtēja OLAF provizorisko budžeta projektu 2018. gadam, īpašu uzmanību pievēršot diviem aspektiem: i) OLAF satura pārvaldības sistēmai (OCM) – OLAF datubāzei, kurā glabājas informācija par lietām un kura izveidota iepriekšējās lietu pārvaldības sistēmas CMS aizstāšanai, un ii) OLAF cilvēkresursiem. Komiteja saistīja lielas cerības ar cilvēkresursu stratēģiju 2017.–2019. gadam, ko OLAF grasījās pieņemt 2018. gadā, ņemot vērā komitejas ieteikumus OLAF ģenerāldirektoram, kas bija pausti Atzinumā Nr. 1/2017 “OLAF provizoriskais budžeta projekts 2018. gadam”.
11. Komiteja Uzraudzības komitejas Atzinumā Nr. 1/2017 atbalstīja OLAF provizorisko budžeta projektu 2018. gadam, jo īpaši OLAF lūgumu piešķirt OLAF izmeklēšanas funkcijai vēl piecas administratoru amata vietas, lai stiprinātu OLAF pamatuzdevumu.
12. Proti, komiteja uzskatīja, ka OCM datubāzu sistēma ir svarīga, ņemot vērā tās īstenošanā iesaistītā budžeta apmēru un sistēmas ietekmi uz OLAF izmeklēšanas funkciju. Tādēļ komiteja ieteica OLAF ģenerāldirektoram lūgt Eiropas Komisijas Iekšējās revīzijas dienestu (IRD) “veikt OCM izvērtējumu pēc tās īstenošanas, kurā būtu iekļauta lietotāju gūtā pieredze, kā arī citi elementi.” OLAF 2017. gada oktobrī atbildēja, ka “rūpīgi izvērtēs nepieciešamību lūgt IRD šādu pēc īstenošanas veiktu izvērtējumu.” OLAF 2018. gada februārī papildus norādīja, ka tiks veikta OLAF IT projektu vadības prakses (tostarp OCM) revīzija, tiklīdz tas būs iespējams.
13. Saistībā ar OLAF cilvēkresursu stratēģiju 2017.–2019. gadam komiteja Atzinumā Nr. 1/2017 sniedza piecus OLAF ģenerāldirektoram adresētus ieteikumus par OLAF cilvēkresursu vadības uzlabošanu, jo īpaši samazināt personāla mainību, saglabāt personālu, kā arī pieņemt darbā un apmācīt izmeklētājus. OLAF daļēji atbildēja uz dažiem ieteikumiem.
14. Komiteja ieteica OLAF pievērst īpašu uzmanību sīkākai darbaspēka plānošanai, izvērtējot darbinieku skaitu, kas katru gadu jāpieņem darbā 2017.–2019. gada cilvēkresursu stratēģijas periodā. OLAF 2017. gada 6. oktobrī atbildēja, ka, izstrādājot cilvēkresursu stratēģiju 2017.–2019. gadam, tas pievērsīs īpašu uzmanību komitejas ieteikumos uzsvērtajām tēmām. Tomēr cilvēkresursu stratēģija 2017.–2019. gadam līdz šim komitejas rīcībā nav nodota. OLAF šo ieteikumu uzskata par pastāvīgu un 2018. gada februārī papildus informēja, ka dokuments būs sagatavots 2018. gada pirmajā pusgadā.
15. Atzinumā Nr. 1/2017 komiteja ieteica OLAF īpaši apsvērt šādus jautājumus: i) pasākumus, ko varētu veikt, lai saīsinātu vidējo darbā pieņemšanas laikposmu; ii) identificēt iespējamus personāla noturēšanas pasākumus, pamatojoties uz darba attiecību pārtraukšanas interviju procesā ievāktu informāciju; iii) mācību vajadzību sīkāku izvērtējumu un iv) galveno mācību statistikas datu mērīšanu un etalonmērīšanu. OLAF 2017. gada 6. oktobrī atbildēja, ka tas pievērsīs īpašu uzmanību komitejas ieteikumos uzsvērtajām tēmām, izstrādājot cilvēkresursu stratēģiju 2017.–2019. gadam, un 2018. gada februārī papildus ziņoja ⁽⁴⁾ par minētajiem ieteikumiem.

⁽⁴⁾ OLAF paziņojums “OLAF ziņojums par Uzraudzības komitejas ieteikumu īstenošanu 2017. gadā” – Ares(2018)781022.

16. OLAF sniedza pārskatu komitejai par vairākiem cilvēkresursu jautājumiem. Pirmkārt, 2018. gada beigās OLAF izstrādās ziņojumu, lai noteiktu jomas, kurās nepieciešami uzlabojumi, lai saīsinātu darbā pieņemšanas laiku. Tas uzskata komitejas ieteikuma īstenošanu par pastāvīgu. Otrkārt, OLAF uzsvēra, ka par visas Komisijas mācību kursu organizēšanu ir atbildīgs Cilvēkresursu un drošības ģenerāldirektorāts (HR ĢD). Tāpēc mācību izmaksas atsevišķiem ĢD nav pieejamas. Treškārt, OLAF arī ziņoja par to, ka pastāv mācību programmas jaunieceltiem izmeklētājiem un vecākajiem izmeklētājiem, kā arī sniedza informāciju par Komisijas personāla iekšējām mācībām un vispārējām mācībām.
17. Komiteja uzskata, ka OLAF resursi būtu jāpievērš tā pamatdarbībai, proti, pretlikumīgu darbību, būtisku pārkāpumu, krāpšanas, profesionālo pienākumu pārkāpšanas un citu ES interesēm nelabvēlīgu jautājumu izmeklēšanai. Komiteja uzskata, ka izmeklēšanas atbalsts ir daļa no OLAF pamatdarbības un ka OLAF neatkarību veicina tas, ja iekšējie cilvēkresursi un finansiālā spēja nav atkarīgi no Komisijas. Tas ir īpaši svarīgi saistībā ar darbinieku pieņemšanu darbā, mācībām un spēju reaģēt uz jaunām un sarežģītām krāpniecības tendencēm.
18. Komiteja Atzinumā Nr. 1/2017 pauda viedokli, ka amata vietu pārcelšana no OLAF uz EPPO būtu rūpīgi jāapsver un jāorganizē tā, lai aizsargātu OLAF spēju pildīt tā pastāvīgās pilnvaras, jo īpaši tā izmeklēšanas spēju. Lai to panāktu, ja uz EPPO tiktu pārceltas papildu amata vietas, iespējams, būs jāsamazina OLAF politikas spējas tā, lai saglabātu izmeklēšanas direktorātu spējas.
19. Komiteja arī norādīja, ka pēc galīgā EPPO izveidošanas priekšlikuma pieņemšanas tā varētu apsvērt ziņojuma iesniegšanu, kā paredzēts Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 15. panta 9. punktā, par EPPO izveidošanas ietekmi uz OLAF izmeklēšanas spējām.
20. Papildus Atzinumam Nr. 1/2017 par OLAF provizorisko budžeta projektu 2018. gadam komiteja ir analizējusi OLAF sniegto informāciju par 2017. gada budžeta izpildi. Komiteja uzskata, ka stingrai ekonomiskajai politikai nevajadzētu negatīvi ietekmēt Biroja spēju efektīvi veikt izmeklēšanu.
21. Komiteja arī norādīja, ka OLAF budžeta izpildes līmenis ir zems, tajā saglabājas augsts darbinieku mainības rādītājs un tas nespēj piesaistīt pietiekamu skaitu darbinieku visu vakanču aizpildīšanai. Komiteja norādīja, ka misiju budžetā nav izdalīti izmeklēšanas izdevumi un izdevumi citiem mērķiem. Komiteja uzskata, ka efektīvai izmeklēšanas veikšanai, tostarp kriminālistikas, juridiskajam un apgādes atbalstam, varētu būt nepieciešams lielāks misiju budžets. Komiteja kopā ar OLAF analizēs šo jautājumu, lai iegūtu vairāk pierādījumu un nodrošinātu, ka izmeklētājiem ir pieejami visi nepieciešamie resursi.
22. Komiteja uzskata, ka OLAF ģenerāldirektora rīcības brīvība novirzīt budžetu no nepietiekami izmantotām budžeta pozīcijām uz budžeta pozīcijām, kam nepieciešami papildu līdzekļi, ir efektīvs instruments. Tomēr šīs pilnvaras galvenokārt būtu jāizmanto, lai stiprinātu Biroja, jo īpaši tā izmeklēšanas direktorātu, pamatuzdevumus.
23. Komiteja atkārtoti uzsver tās Atzinumā Nr. 1/2017 pausto iepriekšējo ieteikumu, ka Iekšējās revīzijas dienestam (IRS) būtu jāveic revīzija par problēmām OCM datubāzes īstenošanā, tostarp izmaksām. 2018. gada 24. janvārī par OLAF resursu pārraudzību atbildīgais komitejas referents pieprasīja pilnīgu ziņojumu par OCM projekta izmaksu sadalījumu kopš tā izveidošanas. Šo informāciju OLAF komitejai vēl nav sniedzis.

PIEKĻUVE INFORMĀCIJAI UZRAUDZĪBAS FUNKCIJAS VEIKŠANAI

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 15. panta 1. punkts:

“Uzraudzības komiteja regulāri pārbauda to, kā Birojs veic izmeklēšanas funkciju (..)”

4. pants Komisijas Lēmumā, ar ko izveido Eiropas Biroju krāpšanas apkarošanai: 1999. gada 28. aprīļa

“(..) [Uzraudzības] komiteja atbild par Biroja izmeklēšanas funkciju veikšanas regulāru uzraudzību.”

Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas juridisko dienestu 2016. gada 5. septembra kopīgais atzinums

Kopīgajā atzinumā uzsvērts, ka Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 pilnvaro Uzraudzības komiteju saņemt informāciju no OLAF ģenerāldirektora

— par lietām, kurās informācija ir nosūtīta valstu tiesu iestādēm, pat ja OLAF nav veicis izmeklēšanu,

— par papildu informāciju saistībā ar lietām, kas skar visas lietas, tostarp izmeklēšanā esošas lietas, ne tikai informāciju par izbeigtajām lietām,

— Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013 attiecībā uz OLAF ģenerāldirektora ziņošanas pienākumu paredz aktīvu OLAF pienākumu informācijas jomā. Šajā saistībā ar vienīgi pasīvas elektroniskas piekļuves OLAF datubāzēm piešķiršanu nebūtu pietiekami, lai izpildītu OLAF ģenerāldirektora pienākumus, ko paredz Regula (ES, Euratom) Nr. 883/2013.

24. Iepriekšējos komitejas gada ziņojumos komiteja kā steidzami risināmu problēmu uzsvēra tās ierobežoto piekļuvi ar OLAF lietām saistītajai informācijai. Situācija sāka uzlaboties iepriekšējā ģenerāldirektora vadībā; šis process paātrinājās 2017. gada otrajā pusē pēc jauna ģenerāldirektora pienākumu izpildītāja iecelšanas.

Šajā saistībā komiteja pārskata perioda pirmajos deviņos mēnešos saskārās ar problēmām piekļūt izmeklēšanas informācijai un OLAF lietu datubāzei OCM. Pēc tam situācija uzlabojās.

25. Pamatojoties uz savu pieredzi darbā ar OCM datubāzi, kas tika gūta, veicot lietu analīzi sistēmā ar “novērotāja piekļuvi”, Uzraudzības komiteja secināja, ka pašreizējā situācija OLAF datubāzē ir tāda, ka piedāvātie dati nav pielāgoti pārraudzības vajadzībām. Turklāt šķiet, ka OCM datubāze pat nav pielāgota OLAF izmeklēšanas vajadzībām.

Komiteja tika informēta par OLAF iekšējām diskusijām par OCM sistēmas pielāgošanu OLAF vajadzību nodrošināšanai un cieši uzrauga notikumu attīstību. Komiteju ļoti uztrauc šī problēma, un tā cieši sadarbosies ar OLAF, lai rastu tās risinājumu.

26. Komiteja pauž pārsteigumu, ka OLAF izmeklēšanas funkcijas galvenais IKT projekts – OCM – ir ticis īstenots, neņemot vērā tā uzraudzības struktūras vajadzības. Ir pārtrauktas arī iespējas, kas komitejai bija pieejamas iepriekšējā datubāzē – CMS. Šajā situācijā komiteja savā darbā izmanto datus, ko OLAF sniedz vai dara pieejamus komitejai ar OCM starpniecību. Komiteja pati nevar izgūt statistikas vai ziņojumu datus, kamēr nav iekļauts paplašinājums, modulis vai iespēja, kas ļautu komitejai izmantot operatīvos datus pārraudzības vajadzībām.

27. OCM datubāzes iespējas nav pielāgotas komitejas vajadzībām – pārraudzīt lietas un sistēmiskas tendences OLAF operatīvajos datos. Komiteju uztrauc, ka pašreizējā sistēma neļauj OLAF pienācīgi migrēt lietu dokumentus no iepriekšējās datubāzes CMS uz OCM. Šī situācija ir ļoti nelabvēlīgi ietekmējusi komitejas uzraudzību pār OLAF izmeklēšanas funkcijas īstenošanu, tostarp notikumu attīstību pamattiesību aizsardzības un procesuālo garantiju jomā.

28. Komitejai tika nodrošināta piekļuve 64 OLAF lietām, tostarp šādām: i) 60 lietām, kurās ģenerāldirektors pieņēma lēmumu nesākt izmeklēšanu, līdz ar to lieta tika izbeigta, un ii) 4 lietām, kurās izmeklēšana tika veikta un pabeigta ar lietas galīgā ziņojuma pieņemšanu. Komiteja analizēja šīs lietas un savus secinājumus publicēs tuvākajā laikā. Daļa analīzes rezultātu tika izmantoti arī tās Atzinumā Nr. 2/2017, kas pievienots Komisijas novērtējuma ziņojumam par OLAF Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 piemērošanu un citām pārraudzības darbībām.
29. Komiteja norādīja, ka OLAF 2017. gadā iesniegto ziņojumu par lietām, kuru ilgums pārsniedza 12 mēnešus, saturs un kvalitāte neietvēra informāciju, kas būtu piemērota efektīvai izmeklēšanas ilguma pārraudzībai. Proti, lai gan pieaug izmeklēšanas ilgums (no 12 mēnešiem līdz 18, 24, 30 mēnešiem vai ilgāk), vairumā ziņojumu nebija iekļauta informācija pēc būtības, ar kuru būtu paskaidrots izmeklēšanas ilgums un pasākumi stāvokļa uzlabošanai, lai izmeklēšanu paātrinātu. Sīkāku ziņojumu par šo jautājumu sk. šā ziņojuma nodaļā par OLAF izmeklēšanas ilguma pārraudzību.

OLAF NEATKARĪBAS STIPRINĀŠANA

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 15. panta 1. punkts:

“Uzraudzības komiteja regulāri pārrauga to, kā Birojs veic izmeklēšanas funkciju, ar mērķi palielināt Biroja neatkarību to kompetenču pienācīgā īstenošanā, kuras Birojam ir noteiktas ar šo regulu.”

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 15. panta 9. punkts:

“Uzraudzības komiteja pieņem vismaz vienu darbības ziņojumu gadā, kurā tā jo īpaši pievēršas tādiem jautājumiem kā Biroja neatkarības izvērtēšana, procesuālo garantiju piemērošana un izmeklēšanas ilgums. Minētos ziņojumus nosūta Eiropas Parlamentam, Padomei, Komisijai un Revīzijas palātai.”

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 3. punkts:

“Pildot savus pienākumus, ģenerāldirektors nelūdz un nepieņem nevienas valdības vai iestādes, struktūras, biroja vai aģentūras norādījumus ne attiecībā uz ārējās un iekšējās izmeklēšanas sākšanu un veikšanu, ne attiecībā uz ziņojumu sagatavošanu pēc šādām izmeklēšanām. Ja ģenerāldirektors uzskata, ka kāds Komisijas pasākums rada šaubas par viņa neatkarību, viņš par to nekavējoties informē Uzraudzības komiteju un izlemj, vai Tiesā celt prasību pret Komisiju.”

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 9. punkts:

“Pirms ģenerāldirektoram uzliek disciplinārsodu, Komisija apspriežas ar Uzraudzības komiteju.”

30. Savā 2016. gada ziņojumā Uzraudzības komiteja konstatēja, ka 2016. gada 2. martā Eiropas Komisija pēc Beļģijas tiesu iestāžu pieprasījuma daļēji atcēlusi OLAF ģenerāldirektora imunitāti pret tiesvedību. 2016. gada 14. marta paziņojumā OLAF ģenerāldirektors, pamatojoties uz Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 3. punktu, informēja Uzraudzības komiteju, ka viņš uzskata Komisijas 2. marta lēmumu par pasākumu, kas liek apšaubīt ģenerāldirektora neatkarību.
31. Neatkarīgi no pieprasījumiem Komisijai un OLAF ģenerāldirektoram komitejai netika sniegta informācija pēc būtības vai Komisijas lēmuma un ievērotās procedūras kopija. Turklāt galvenā prasība par Komisijas lēmuma atcelšanu, kuru OLAF ģenerāldirektors ir cēlis Vispārējā tiesā, joprojām tiek izskatīta šajā tiesā. Tādēļ komitejai joprojām nav iespējams formulēt galīgo viedokli. Beļģijā joprojām tiek izskatīta valsts krimināllieta, un, tā kā komiteja par to nav saņēmusi nekādu informāciju, nekādus papildu komentārus nevar sniegt.
32. OLAF ģenerāldirektors Giovanni Kessler atkāpās no amata 2017. gada oktobrī, kad vēl nebija beigušās viņa septiņu gadu pilnvaras, lai stātos Itālijas Muitas un monopola aģentūras ģenerāldirektora amatā pēc Eiropas Komisijas norīkojuma. Tādēļ tika sāкта jauna OLAF ģenerāldirektora iecelšanas procedūra. Komiteja norādīja Komisijai, ka būtu jāveic pasākumi, kas nodrošina izvairīšanos no tāda interešu konflikta rašanās, kas varētu kaitēt OLAF neatkarībai izmeklēšanas veikšanā.

JAUNA OLAF ĢENERĀLDIREKTORA ATLASĒS PROCEDŪRA

OLAF regulas 17. panta 2. punkts:

“Pēc tam, kad Uzraudzības komiteja ir sniegusi labvēlīgu atzinumu par Komisijas piemēroto atlasēšanas procedūru, Komisija sagatavo sarakstu, kurā iekļauj OLAF ģenerāldirektora amata kandidātus ar atbilstošu kvalifikāciju.”

33. Eiropas Komisija 2017. gada 25. aprīlī iesniedza Padomei, Eiropas Parlamentam un Uzraudzības komitejai apspriešanai paziņojuma par vakanci projektu jauna OLAF ģenerāldirektora izraudzīšanas procedūrai. Eiropas Komisija arī aicināja Uzraudzības komiteju iecelt pārstāvi, kas kā novērotājs piedalītos intervijās dažādos atlasēšanas procedūras līmeņos.
34. Uzraudzības komiteja 2017. gada 12. maija vēstulē puda gandarījumu par Komisijas apņemšanos pieņemt darbā OLAF ģenerāldirektoru kā pagaidu darbinieku uz septiņu gadu pilnvaru laiku, nevis kā pastāvīgu Komisijas ierēdni. Komiteja apstiprināja, ka būtu jāuzsver OLAF ģenerāldirektora politiskā neitralitāte, norādot, ka amats nav savienojams ar jebkādu iesaistīšanos politiskās darbības pilnvaru laikā. Attiecībā uz nodarbinātības nosacījumiem komiteja uzskatīja, ka OLAF ģenerāldirektoram noteiktais “deviņu mēnešu pārbaudes laiks” tieši skāra tā neatkarības jautājumu, un tādējādi komitejas viedoklis par OLAF ģenerāldirektora darbības rezultātiem izmeklēšanas funkcijas īstenošanā kļuva noteicošais.
35. 2017. gada 28. jūnijā uz OLAF ģenerāldirektora amata vietu tika izsludināts konkurss, izmantojot paziņojumu par vakanci COM/2017/10373. Paziņojums tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV C 204), un pieteikumu iesniegšanas termiņš bija noteikts 2017. gada 27. jūlijā, kas vēlāk tika pagarināts līdz 2017. gada 15. septembrim. Konkurss uz amata vietu tika rīkots kā uz ģenerāldirektora – pagaidu darbinieka amatu.
36. Uzraudzības komiteja iecēla Mulder kungu par tās pārstāvi Komisijas organizētajā atlasēšanas procedūrā. Viņš cieši uzraudzīja notikumu attīstību procedūrā un novērotāja statusā piedalījās priekšatlases komitejā un Padomdevējā komitejā darbā iecelšanas jautājumos. Viņš periodiski apsprieda panākto progresu Uzraudzības komitejā un iepazīstināja ar visiem iegūtajiem pierādījumu elementiem, lai komitejas locekļi varētu pakāpeniski formulēt viedokli par izmantotās procedūras likumību un pareizību.
37. Pēc vairākkārtējas vēstuļu apmaiņas ar Komisijas ģenerālsekretāru un Komisijas locekli Ginteru Etingeru 2018. gada 5. martā komiteja informēja Komisijas locekli Ginteru Etingeru, ka tai nav iebildumu pret Komisijas ievēroto procedūru. Uzraudzības komiteja, iespējams, vēlāk varētu publicēt ziņojumu par procedūru uzlabošanu nākotnē.

AR PROCESUĀLO GARANTIJU PIEMĒROŠANU OLAF IZMEKLĒŠANĀ SAISTĪTO NORIŠU PĀRRAUDZĪBA

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 15. panta 1. punkta otrā daļa:

“Uzraudzības komiteja jo īpaši pārbauda norises, kas ir saistītas ar procesuālo garantiju piemērošanu (..)”

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 7. punkts:

“Ģenerāldirektors izveido iekšēju konsultēšanas un kontroles procedūru, tostarp likumības pārbaudi, kas ir saistīta ar, inter alia, procesuālu garantiju un attiecīgo personu pamattiesību, kā arī attiecīgo dalībvalstu tiesību aktu ievērošanu (..)”

Likumības pārbaude un pārskatīšana

38. Atzinumā Nr. 2/2017 Uzraudzības komiteja analizēja OLAF izmeklēšanas darbību gaitā veikto likumības pārbaudi un pārskatīšanu, pievēršot uzmanību procesuālajām garantijām un pamattiesībām. Iepriekšējos atzinumos⁽⁵⁾ komiteja ieteica OLAF uzlabot pārskatītāju paraugpraksi, izvērtējot atbilstību procesuālajām garantijām un izmeklēšanas ilguma samērīgumu. Komiteja arī ieteica OLAF ģenerāldirektoram pieņemt plānu, kurā būtu paredzēta konkrēta rīcība efektīvai iekšējās kontroles un konsultēšanas mehānisma stiprināšanai atbilstīgi regulā paredzētajam. Komiteja plāno sākt dialogu par pastāvīgas struktūras izveidošanu OLAF šā mērķa sasniegšanai.

⁽⁵⁾ Uzraudzības komitejas Atzinums Nr. 2/2015 “Likumības pārbaude un pārskatīšana OLAF”.

Sūdzību procedūra par OLAF izmeklēšanām

39. Iepriekšējie komitejas sastāvi agrākajos atzinumos jau izvērsti iztirzājuši šo jautājumu. Komiteja ieteica OLAF ģenerāldirektoram izveidot efektīvu iekšējo procedūru individuālo sūdzību izskatīšanai. Komiteja arī lūdza ģenerāldirektoru regulāri sniegt tai pārskatus par OLAF saņemtajām atsevišķām sūdzībām un turpmākiem pasākumiem pēc tām⁽⁶⁾. Ir ļoti svarīgi, lai izmeklēšana tiktu veikta pienācīgi. OLAF tīmekļa vietnē ir publicēta sūdzību procedūra, bet līdz šim komiteja nav iepazīstināta ar OLAF ģenerāldirektora oficiālo lēmumu par procedūras pieņemšanu.
40. OLAF ģenerāldirektors ir veicis pasākumus, lai nodrošinātu, ka komitejai tiek nosūtīti ziņojumi par atsevišķajām sūdzībām. Tomēr ne visas OLAF reģistrētās vai citās struktūrās par OLAF iesniegtās sūdzības automātiski tiek darītas pieejamas komitejai. Netiek piešķirta piekļuve lietām, par kurām tiek iesniegtas sūdzības, un ziņojumā iekļautie paskaidrojumi ir vispārīgi. OLAF nenodrošina komitejai piekļuvi sākotnējām sūdzībām un tā atbildēm sūdzību iesniedzējiem. Tādēļ komiteja nevar nodrošināt personām, kuras skārusi izmeklēšana, pamattiesību aizsardzību un procesuālo garantiju piemērošanu.

Komiteja plāno, izmantojot pastāvīgo dialogu ar OLAF, izstrādāt sistēmu, kas efektīvāku pārraudzību padarītu par normu.

Pamattiesības un procesuālās garantijas

OLAF regula

15. panta 1. punkta otrais apakšpunkts

“(..) Uzraudzības komiteja jo īpaši pārrauga norises, kas ir saistītas ar procesuālo garantiju piemērošanu un izmeklēšanas ilgumu, ņemot vērā informāciju, ko saskaņā ar 7. panta 8. punktu sniedz ģenerāldirektors.”

7. panta 8. punkts

“8. Ja izmeklēšanu nevar pabeigt 12 mēnešos pēc tās sākšanas, ģenerāldirektors pēc minētā 12 mēnešu laikposma beigām un ik pēc sešiem mēnešiem pēc tam ziņo Uzraudzības komitejai, minot iemeslus un plānotos korektīvus pasākumus, kuru mērķis ir paātrināt izmeklēšanas gaitu.”

9. pants. Procesuālās garantijas (teksts nav pievienots tā garuma dēļ)

41. Komiteja pievērsa īpašu uzmanību šai jomai, ņemot vērā tās pārrauga pienākumus saskaņā ar OLAF regulas 15. panta 1. punktu un 7. panta 8. un 9. punktu. Jaunajā OLAF regulā tika uzlaboti un precizēti noteikumi par tādu personu tiesībām un pienākumiem, pret kurām OLAF veic izmeklēšanu. Tomēr OLAF neieviesa efektīvus kontroles un pārraudzības mehānismus, kā norādīts Uzraudzības komitejas Atzinumā Nr. 2/2017⁽⁷⁾. Komiteja uzskata kontroles un pārraudzības mehānismus par ārkārtīgi svarīgiem un cieši pievērsīsies šim jautājumam.
42. Komiteja pievērsa uzmanību šādiem jautājumiem: i) pamattiesībām un pamatprincipiem, kas varētu ietekmēt neatkarīgu un objektīvu izmeklēšanas gaitu, un ii) pamattiesībām un pamatprincipiem, par kuriem pastāv iedibinātā judikatūra attiecībā uz OLAF un Eiropas Ombuda lēmumiem. Šīs tiesības ietver tiesības uz aizstāvību, tiesības piekļūt dokumentiem, izmeklēšanas konfidencialitāti, attiecīgās personas tiesības būt informētai par izmeklēšanu, ieinteresētās personas tiesības paust viedokli par visiem faktiem, kas uz to attiecas, tiesības piekļūt izmeklēšanas lietai un/vai galīgajam ziņojumam, kā arī tiesības uz personas datu aizsardzību.
43. Komiteja izvērtēja šo jautājumu, izmantojot vairākus informācijas avotus: i) OLAF saņemtās individuālās sūdzības par iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem; ii) informāciju, ko OLAF nosūtījis komitejai, izmantojot OLAF izbeigto izmeklēšanas lietu galīgos ziņojumus; iii) informāciju, ko OLAF nosūtījis, pamatojoties uz OLAF regulas 7. panta 8. punktu, un iv) izbeigto lietu analīzes rezultātā iegūto informāciju.

⁽⁶⁾ Uzraudzības komitejas Atzinums Nr. 2/2013 “Iekšējās sūdzību procedūras izveidošana OLAF” un 2014.–2016. gada Uzraudzības komitejas darbības pārskati.

⁽⁷⁾ Sk. Uzraudzības komitejas Atzinuma Nr. 2/2017 II nodaļu, jo īpaši 11. un 24. punktu.

i) OLAF saņemtās individuālās sūdzības par iespējamiem pamattiesību pārkāpumiem

44. OLAF darīja komitejai pieejamus īsus ziņojumus, kuros bija uzskaitīti iespējamie tiesību pārkāpumi OLAF izmeklēšanas gaitā kopā ar īsu OLAF atbildi, norādot, ka sūdzība nav pamatota⁽⁸⁾. Dažos gadījumos OLAF arī norādīja, ka Eiropas Savienības Tiesā notiek tiesvedība par dažiem varbūtējiem pamattiesību pārkāpumiem. Komitejai nebija pieejamas sūdzības un OLAF sniegtās atbildes sūdzību iesniedzējiem. Turklāt komitejai nebija pieejami dokumenti, ar kuriem pamatota sūdzības procedūra, lai konstatētu OLAF nostāju, lai gan tas komitejai būtu bijis ļoti svarīgi tās uzdevumu veikšanai.
45. Pamattiesības un procesuālās garantijas, kuru varbūtējie pārkāpumi no OLAF puses bija minēti sūdzībās, attiecās uz dažādām tiesībām; komiteja bija informēta arī par publiski pieejamajiem Eiropas Ombuda lēmumiem šajā jomā, kuros bija sniegta sīkāka informācija par varbūtējiem pamattiesību un procesuālo garantiju pārkāpumiem nekā minētajos OLAF paziņojumos ietvertajos materiālos.
46. Informācija, ko OLAF sniedza komitejai, bija nepietiekama, lai analizētu, kā Birojs īsteno savu izmeklēšanas funkciju, un veiktu rūpīgu pētījumu par norisēm pamattiesību jomā. Lai to paveiktu, komitejai būtu jāsaņem vismaz pilnais sūdzības teksts un pilna OLAF atbilde. Komitejas nolūks ir ieteikt OLAF izveidot struktūru, ar kuras starpniecību regulārie ziņojumi par visām OLAF zināmajām esošajām sūdzībām tiktu darīti pieejami komitejai, lai ļautu tai labāk izprast situāciju.

ii) Informācija, ko OLAF nosūtījis komitejai, pamatojoties uz Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 7. panta 8. punktu

47. Komiteja analizēja, kā OLAF ievērojis pamattiesības uz labu pārvaldību gadījumos, kad izmeklēšanu nebija iespējams pabeigt 12 mēnešu laikā no tās sākšanas. Personu tiesības uz labu pārvaldību (t. i., saprātīgu izmeklēšanas termiņu), kas varētu novērst arī ar noilgumu saistītas problēmas, ir garantētas ES Pamattiesību hartas 41. pantā. Komiteja apzinās, ka ilgstoša izmeklēšana, kas nav samērīga ar lietas apstākļiem un tās sarežģītību, var radīt būtiskas negatīvas sekas gan no attiecīgo personu aizstāvības tiesību, gan pēc izmeklēšanas veicamo turpmāko pasākumu viedokļa.
48. Komiteja izvērtēja 417 ziņojumus par izmeklēšanām, kas ilga vairāk nekā 12, 18, 24 un 30 mēnešus, kā arī līdz 66 mēnešiem. Ziņojumus ģenerāldirektors nosūtīja līdz 2017. gada decembrim. Tomēr tajos nebija iekļauta attiecīgā informācija, kas ļautu komitejai veikt tās uzdevumu. Ir būtiski jāmaina saturs ziņojumos, kurus OLAF sniedz komitejai, un komiteja un OLAF par to rīkos dialogu, ņemot vērā Atzinumā Nr. 2/2014 paustos komitejas secinājumus. Šīs tēmas sīkāka analīze turpmāk izklāstīta šā ziņojuma nodaļā par izmeklēšanas ilguma pārraudzību.

iii) Informācija, ko OLAF darījis pieejamu Uzraudzības komitejai, izmantojot OLAF izbeigto izmeklēšanas lietu galīgos ziņojumus

49. OLAF izmeklēšanas noslēguma ziņojumos bija ietverta attiecīga informācija par pamattiesībām un procesuālajām garantijām, ņemot vērā, ka OLAF savos ziņojumos sniedz kopsavilkumu par tā izmeklēšanas darbībām un svarīgākajiem iepriekšējās izmeklēšanas dokumentiem, ar kuriem tiks pamatota rīcība finanšu, administratīvajā, disciplinārajā vai tiesu jomā.

Pārskata periodā Komisija saņēma niecīgu informāciju⁽⁹⁾ no šā informācijas avota. Tas tā bija tādēļ, ka tā varēja izvērtēt tikai lietu galīgos ziņojumus par četrām OLAF pabeigtām izmeklēšanām, kas tika nosūtīti valstu tiesu iestādēm.

iv) Izbeigto lietu analīzes rezultātā iegūtā informācija

50. Minētais attiecas uz gadījumiem, kad OLAF pēc ienākošās informācijas izvērtēšanas nolēma neveikt izmeklēšanu. Šie gadījumi nav izmeklēšanas, bet noraidītas informācijas gadījumi, kuros izvērtējumu vai *prima facie* izvērtējumu veica personāls, kas nav izmeklētāji.

⁽⁸⁾ OLAF ģenerāldirektora nosūtītie paziņojumi Uzraudzības komitejai par sūdzībām par procesuālajām garantijām, kas iesniegtas OLAF saskaņā ar OLAF sūdzību procedūru no 2014. gada līdz 2017. gadam.

⁽⁹⁾ Pavisam ir četri OLAF lietu galīgie ziņojumi.

51. Pārskata periodā komiteja izvērtēja 60 "atzinumus par lēmumu sākt izmeklēšanu", kurus bija sagatavojuši Izmeklēšanas atlases un pārbaudes vienības (ISRU) un par kuriem OLAF ģenerāldirektors pieņēma lēmumu nesākt izmeklēšanu. Šīs informācijas pārraudzībai ir ārkārtīgi liela nozīme OLAF neatkarības stiprināšanā svarīgajā izmeklēšanas sākšanas brīdī. Par šo jautājumu tuvākajā laikā tiks sniegts atzinums ⁽¹⁰⁾.

OLAF IZMEKLĒŠANAS ILGUMA PĀRRAUDZĪBA

OLAF regulas 15. panta 1. punkta otrā daļa

"(..) Uzraudzības komiteja jo īpaši pārrauga norises, kas ir saistītas ar procesuālo garantiju piemērošanu un izmeklēšanas ilgumu, ņemot vērā informāciju, ko saskaņā ar 7. panta 8. punktu sniedz ģenerāldirektors."

7. panta 5. punkts

"Izmeklēšanu veic nepārtraukti laikposmā, kam jābūt samērīgam ar lietas apstākļiem un sarežģītību."

7. panta 8. punkts

"Ja izmeklēšanu nevar pabeigt 12 mēnešos pēc tās sākšanas, ģenerāldirektors pēc minētā 12 mēnešu laikposma beigām un ik pēc sešiem mēnešiem pēc tam ziņo Uzraudzības komitejai, minot iemeslus un plānotos korektīvos pasākumus, kuru mērķis ir paātrināt izmeklēšanas gaitu."

Vispārīgas piezīmes

52. OLAF izmeklēšanas ilgums ir svarīgs rādītājs, lai izvērtētu izmeklēšanas efektivitāti un pārraudzītu procesuālo garantiju ievērošanu. OLAF izmeklēšanas ilgumu izmanto, lai izvērtētu arī i) noilguma jautājumus; ii) turpmāko rīcību pēc OLAF izmeklēšanas un iii) Biroja faktisko neatkarību izmeklēšanas veikšanā, tostarp OLAF cilvēkresursu un finanšu resursu izlietojuma efektivitāti ⁽¹¹⁾. Izmeklēšanas ilguma objektīvie iemesli var ietekmēt arī OLAF izmeklēšanas politikas prioritātes.
53. Lai gan OLAF gada pārvaldības plānā ir noteikts tikai vispārīgs mērķis attiecībā uz vidējo izmeklēšanas ilgumu (piemēram, 2017. gadā tam nevajadzēja pārsniegt 20 mēnešus ⁽¹²⁾), tas izmantojams kā statistikas instruments. Komiteja norāda, ka OLAF izmeklēšanas procedūrā nepastāv sistēma, kas paredzētu oficiālu izmeklēšanas pagarināšanu pēc tās sākšanas. Tādēļ ikviena izmeklēšana risinās neierobežotu laiku. Vienīgais kontroles sistēmai līdzīgais mehānisms ir OLAF ģenerāldirektora pienākums ziņot Uzraudzības komitejai pēc 12 mēnešu perioda beigām un turpmāk ik pēc sešiem mēnešiem ⁽¹³⁾.
54. Pēc komitejas domām, jēdziens "izmeklēšanas ilgums" nevar attiekties tikai uz statistisko izmeklēšanas ilgumu, t. i., tikai tās ilgumu mēnešos. Tomēr šāda statistikas pieeja dominē OLAF pašlaik izmantotajā sistēmā par pārskatu sniegšanu komitejai. OLAF regula nosaka, ka izmeklēšana jāveic "nepārtraukti laikposmā, kam jābūt samērīgam ar lietas apstākļiem un sarežģītību." Lai nodrošinātu, ka ilgums ir samērīgs ar lietas sarežģītību un ka izmeklēšanu veic nepārtraukti, izmeklētājiem un to vadībai ir stingri jākontrolē izmeklēšanas lietas aprites cikls jau kopš tās sākšanas. Lai komiteja varētu regulāri pārraudzīt izmeklēšanas gaitu, liela nozīme ir tam, cik kvalitatīvi ir OLAF ziņojumi par dažādiem izmeklēšanas posmiem (tostarp "12 mēnešu ziņojumi", "18 mēnešu ziņojumi", "24 mēnešu ziņojumi" un vēlāk paziņotā informācija).

⁽¹⁰⁾ Sk. OLAF ģenerāldirektora Izmeklēšanas procedūru pamatnostādnes OLAF personālam (I nodaļa, 1.–7. punkts), – pieņemtas, pamatojoties uz OLAF Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 8. punktu

⁽¹¹⁾ Sk. Uzraudzības komitejas Atzinumu Nr. 4/2014 "Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai veikto izmeklēšanu ilguma kontrole", 3. lpp., un Nr. 2/2009 "OLAF ziņojumi par izmeklēšanām, kuras ilgst vairāk nekā deviņus mēnešus".

⁽¹²⁾ Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) 2017. gada pārvaldības plānā (5. lpp.) tika norādīts, ka procentuālais mērķa rādītājs attiecībā uz notiekošo izmeklēšanu skaitu, kuru ilgums pārsniedz 20 mēnešus, 2017. gadam ir mazāks par 30 %.

⁽¹³⁾ Šis pārraudzības mehānisms nostiprina OLAF neatkarību pienācīgai tā kompetences īstenošanai un pēc būtības atšķiras no iekšējās kontroles procedūrām, kas paredzētas OLAF regulas 17. panta 8. punktā un integrētas ģenerāldirektora pieņemtajās Izmeklēšanas procedūru pamatnostādņēs OLAF personālam (ieskaitot Izmeklēšanas atlases un pārbaudes vienības galīgo pārskatu – 21. pants).

55. Komiteja uzskata, ka OLAF lietu pārvaldība tiktu ievērojami atvieglota, ja OLAF darbiniekiem paredzētās pamatnostādnes par izmeklēšanas procedūrām noteiktu, ka par katru sākto izmeklēšanu obligāti jāizveido un regulāri jāaktualizē izmeklēšanas plāns. OLAF lietu pārvaldība ne tikai varētu labāk kontrolēt izmeklēšanas ilgumu, bet arī uzlabot izmeklēšanai piešķirto cilvēkresursu un finanšu resursu efektivitāti. Obligāti izmeklēšanas plāni tādējādi būtu iedarbīgs aktuālo izmeklēšanu vadības un kontroles instruments.

Komitejas veiktā analīze par 417 ziņojumiem par izmeklēšanām, kuras ilgst vairāk nekā 12 mēnešus

56. Komiteja analizēja 417 ziņojumus⁽¹⁴⁾ par OLAF izmeklēšanām, kuras ilga vairāk nekā 12 mēnešus (turpmāk "12 mēnešu ziņojumi"), tostarp "12 mēnešu ziņojumus", "18 mēnešu ziņojumus", "24 mēnešu ziņojumus" un ziņojumus par izmeklēšanām, kas turpinās ilgāku laika periodu. Komitejas mērķis bija izvērtēt ziņojumu saturu saskaņā ar OLAF regulas 7. panta 8. punkta juridiskajām prasībām⁽¹⁵⁾ un pamatojoties uz komitejas agrākajiem apsvērumiem, jo īpaši komitejas Atzinumu Nr. 4/2014 "Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai veikto izmeklēšanu ilguma kontrole".

57. Komiteja savā analīzē galvenokārt pievērsa uzmanību šādiem izvērtējumiem:

a) lietu skaitam, kurās OLAF "12 mēnešu ziņojumi" ietvēra iemeslus, kādēļ izmeklēšanas nav tikušas pabeigtas;

b) lietu skaitam, kurās "12 mēnešu ziņojumi" ietvēra pasākumus stāvokļa uzlabošanai, lai paātrinātu izmeklēšanu;

c) lietu skaitam, kurās bija panākts progress saskaņā ar komitejas Atzinumā Nr. 4/2014 paustajiem komitejas ieteikumiem;

d) lietu skaitam, kurās OLAF norādītais novēršanas pasākums nebija atbilstīgs norādītajiem izmeklēšanas nepabeigšanas iemesliem.

58. Komiteja konstatēja, ka par gandrīz 25 % saņemto ziņojumu OLAF nebija pēc būtības norādījis iemeslus, kādēļ izmeklēšana nav pabeigta 12 mēnešu laikā. Aptuveni 75 % ziņojumu nebija norādīti pasākumi stāvokļa uzlabošanai. Komiteja konstatēja, ka 75 % ziņojumu norādītie pasākumi stāvokļa uzlabošanai, lai paātrinātu izmeklēšanu, neatbilda OLAF norādītajiem izmeklēšanas nepabeigšanas iemesliem⁽¹⁶⁾. 70 % analizēto ziņojumu nebija panākts vai bija panākts tikai neliels progress kopš komitejas Atzinuma Nr. 4/2014 pieņemšanas, un OLAF turpināja sniegt komitejai vāju informāciju par izmeklēšanām, kuru ilgums pārsniedz 12 mēnešus.

⁽¹⁴⁾ OLAF tos nosūtīja Uzraudzības komitejai 2017. gadā.

⁽¹⁵⁾ OLAF regulas 7. panta 8. punktā ir noteikts: "Ja izmeklēšanu nevar pabeigt 12 mēnešos pēc tās sākšanas, ģenerāldirektors pēc minētā 12 mēnešu laikposma beigām un ik pēc sešiem mēnešiem pēc tam ziņo Uzraudzības komitejai, minot iemeslus un plānotos korektīvos pasākumus, kuru mērķis ir paātrināt izmeklēšanas gaitu."

⁽¹⁶⁾ Tā vietā, lai norādītu veiktos pasākumus stāvokļa uzlabošanai, lai paātrinātu izmeklēšanu visā lietas aprites ciklā, dažos "12 mēnešu ziņojumos" bija norādīta tikai lietas pašreizējā situācija, t. i., ka galīgais ziņojums ir iesniegts vadībai apstiprināšanai, galīgais ziņojums tiek izstrādāts vai izmeklēšanas īstenošana turpinās parastajā kārtībā. Komiteja arī identificēja vairākas lietas, kurās OLAF norādīja, ka nav nepieciešamības pieņemt pasākumus stāvokļa uzlabošanai vai ka tiks pieņemts lietas galīgais ziņojums, vai kuru ziņojumā bija ietvertas tikai norādes par lietā veicamo darbu (tostarp tulkšanu, iesniegšanu, izmeklētāja piesaistīšanu, sazināšanos ar informācijas avotiem).

59. Iepriekšējā punktā izklāstītās situācijas dēļ šo ziņojumu saturs, pēc komitejas domām, neļāva pārbaudīt un izvērtēt izmeklēšanas nepabeigšanas iemeslus un pasākumus stāvokļa uzlabošanai, kas paredzēti izmeklēšanas paātrināšanai⁽¹⁷⁾.
60. Uzraudzības komiteja analizēja 417 ziņojumus par izmeklēšanām, kuru ilgums pārsniedza 12 mēnešus. Komiteja arī izvērtēja vēlākus OLAF ziņojumus par vairākām izmeklēšanām, kas bija turpinājušās ievērojami ilgāk nekā gadu. Komiteja salīdzināja sākotnējos "12 mēnešu ziņojumus" ar vēlākiem ziņojumiem par konkrētajām lietām, kurus OLAF ģenerāldirektors bija paziņojis komitejai ik pēc sešiem mēnešiem (lietās, kas ilgušas vairāk nekā 12, 18, 24, 30, 36 vai 42 mēnešus, un lietās, kas ilgušas līdz 66 mēnešiem). Komiteja secināja, ka informācijas kvalitāte, kuru OLAF bija sniedzis, pamatojoties uz Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 7. panta 8. punktu, vienā un tajā pašā lietā nebija uzlabojusies un dažreiz tā saglabājās nemainīga, lai gan OLAF izmeklēšanu laiks pieauga. Pārlietu ilga izmeklēšana rada bažas, jo tā apdraud izmeklēšanā iesaistīto personu pamattiesības, savukārt likumiskie ierobežojumi (piem., noilguma risks) apdraud tiesu, administratīvo, disciplināro un/vai finanšu iestāžu iespējas veikt turpmāku rīcību.
61. Visbeidzot, komiteja apstiprina 2016. gada darbības pārskatā minētos iepriekšējos apsvērumus, proti, ka nav nekāda progresā OLAF praksē attiecībā uz OLAF ģenerāldirektora to juridisko pienākumu īstenošanu, kuri izriet no Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 7. panta 8. punkta. Tāpēc komiteja nevar garantēt, ka izmeklēšana notiek nepārtraukti un bez nepamatotas kavēšanās, ņemot vērā lietu apstākļus un to sarežģītību.
62. Komiteja netika informēta par to, ka pastāvētu iekšēja rakstiska ziņošanas sistēma, kurā izmeklētājs iepazīstina ar lietas virzību, tās attīstību un darbībām, kas jau veiktas vai tiek plānotas, t. i., attiecībā uz izmeklēšanas būtību, tostarp konsekvētu pieeju un metodiku, kuras rezultātā rodas pienākums sagatavot sākotnējo izmeklēšanas plānu un turpināt to aktualizēt⁽¹⁸⁾. Tomēr OLAF apgalvo, ka izmeklēšanas ilgums tiek sistemātiski pārbaudīts, izmantojot OLAF iekšējo elektronisko datubāzi (bijušās CMS lietu pārvaldības sistēmas un pašreizējās OLAF satura pārvaldības (OCM) sagatavotu statistikas ziņojumu sistēmu, kas rāda izmeklēšanas ilgumu un slodzes sadalījumu).
63. OLAF direktori A un B, kas bija parakstījuši ziņojumus par izmeklēšanām, kuras ilgst vairāk nekā 12 mēnešus, informēja Uzraudzības komitejas referentu, ka tie kopā ar OLAF izmeklētājiem regulāri veic sīkāku izvērtējumu par konkrētās lietas virzību un iemesliem, kādēļ tā nav pabeigta. Komiteja uzsver, ka ziņojumiem par izmeklēšanām, kuras ilgst vairāk nekā 12 mēnešus, ciktāl iespējams, būtu jābūt pamatotiem ar paša OLAF vadības pasākumiem un jāveido daļa no visaptverošas iekšējās pārraudzības procedūras. Tomēr patlaban šādi ziņojumi tiek izstrādāti vienīgi komitejas vajadzībām⁽¹⁹⁾ un to saturs ir ļoti ierobežots, tādēļ tie ir gan nepietiekami komitejas pārraudzības mērķiem, gan nederīgi OLAF izmeklēšanas ilguma pārvaldībai.

Secinājumi

64. Pēc komitejas domām, pienācīgi ziņojumi par izmeklēšanām, kuras ilgst vairāk nekā 12 mēnešus, ir noderīgi un efektīvi instrumenti gan komitejas, gan OLAF vadības veiktajā izmeklēšanas pārraudzībā. Arī obligāta izmeklēšanas plāna izstrāde un tā vēlāka aktualizēšana varētu uzlabot OLAF izmeklēšanas kvalitāti. Komiteja uzskata, ka ierosinātie priekšlikumi varētu panākt arī izmeklēšanu ilguma saīsināšanos.

⁽¹⁷⁾ No 417 "12 mēnešu ziņojumiem", ko OLAF iesūtījis Uzraudzības komitejai, komiteja var norādīt uz septiņiem 12 mēnešu ziņojumu piemēriem (lietas, kas ilgst vairāk nekā 24 mēnešus), kurus tā uzskata par sevišķi nevēlamu praksi, un pieciem piemēriem, kurus šajā saistībā var uzskatīt par labāku praksi, lai gan ar tiem komitejai nepietiek, lai izvērtētu, vai lietas ilgums bijis samērīgs ar lietas apstākļiem un sarežģītību.

⁽¹⁸⁾ No četrām izbeigtajām lietām, kurām komitejai tika ļauts piekļūt 2017. gadā, tikai divās starp lietā esošajiem dokumentiem bija sākotnējais plānošanas dokuments, ko varētu uzskatīt par "izmeklēšanas plānu" izmeklēšanas procedūru pamatnostādņu OLAF personālam 9. panta 1. punkta izpratnē (t. i., atlases procesā savāktās informācijas iepriekšēja izpēte). Trešajā lietā tika iesniegta informatīviem nolūkiem vai lietas nodošanai paredzēta piezīme par pašreizējo situāciju. Ceturtajā lietā šāda dokumenta nebija.

⁽¹⁹⁾ Paskaidrojumi, ko komitejas loceklim snieguši OLAF Direktorātu A un B direktori 14.12.2017. darba sanāksmē un komitejai – OLAF ģenerāldirektora pienākumu izpildītājs 23.1.2018. sanāksmē.

65. Komiteja aicina OLAF uzlabot efektivitāti un kvalitāti ziņojumiem par izmeklēšanām, kuras ilgst vairāk nekā 12 mēnešus. Jau komitejas Atzinumā Nr. 4/2014 komiteja bija ierosinājusi šim mērķim izmantojamu paraugu, kas bija pamatots ar OLAF tiesisko regulējumu⁽²⁰⁾. Šī veidlapa sadarbībā ar OLAF tika izstrādāta tālāk, bet tās īstenošana OLAF tika pārtraukta; veidlapā ietvertā informācija aptvēra šādus īpaši nozīmīgus elementus: i) lietas precīzu identificēšanu, tostarp aplēsto ekonomisko ietekmi; ii) precīzu lietas aprakstu, tostarp sākotnējās informācijas datumu; iii) iespējami pārkāptos tiesību aktus; iv) iespējamās sankcijas un noilguma apsvērumus; v) līdz šim veiktās operatīvās darbības un to rezultātus; vi) vēl veicamās operatīvās darbības; vii) iemeslus, kādēļ lieta nav pabeigta, ieskaitot resursu piešķirumu, operatīvā darba apjomu, sadarbības problēmas un citus jautājumus. Komiteja pauž gatavību strādāt kopā ar OLAF ģenerāldirektoru un atbildīgo augstāko vadību, lai izstrādātu ziņošanas sistēmu, kas apmierinātu abas iesaistītās puses.

OLAF IZMEKLĒŠANAS POLITIKAS PRIORITĀŠU UN IZMEKLĒŠANAS PAMATNOSTĀDŅU IZVĒRTĒJUMS

Regulas (EK, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 5. punkta pirmā daļa paredz:

“Katru gadu ģenerāldirektors, ņemot vērā gada pārvaldības plānu, nosaka Biroja izmeklēšanas politikas prioritātes un tās pirms publicēšanas nosūta Uzraudzības komitejai.”

5. panta 1. punkts:

“Pieņemot lēmumu sākt vai nesākt izmeklēšanu, ģenerāldirektors ņem vērā izmeklēšanas politikas prioritātes un Biroja gada pārvaldības plānu.”

16. panta 2. punkts (Viedokļu apmaiņa ar iestādēm)

“2. Viedokļu apmaiņa var būt saistīta ar šādiem jautājumiem:

a) Biroja izmeklēšanas politikas stratēģiskās prioritātes”

66. Pēdējo gadu laikā Uzraudzības komiteja vairākkārt ir uzsvērusi nopietnus iebildumus, jo īpaši savā Atzinumā Nr. 1/2014 un Nr. 3/2015, par to, kā tiek noteiktas un piemērotas OLAF izmeklēšanas politikas prioritātes (IPP). Lielākā daļa komitejas secinājumu un ieteikumu arvien ir spēkā, un OLAF turpina to īstenošanu.

67. Komiteja savu viedokli par OLAF IPP un to īstenošanu puda arī viedokļu apmaiņā ar iestādēm 2017. gada 23. novembrī. Komiteja uzsvēra, ka OLAF IPP galvenokārt bija orientētas uz OLAF Direktorāta B (Izmeklēšana II) pārziņā esošajām nozarēm, tostarp muitas nodevām, ar ES struktūrfondiem saistītiem izdevumiem, lauksaimniecības politikas un lauku attīstības fondiem, un tas kaitē citām izdevumu un ieņēmumu nozarēm.

68. OLAF 2018. gada IPP projektā ir saglabāta pieeja, kas ir ļoti līdzīga iepriekšējos gados izmantotajai. IPP projekts ir orientēts uz šādām jomām:

1) ar transporta un infrastruktūras tīkla projektiem, jo īpaši publiskā iepirkuma procedūrām, saistītām lietām;

2) lietām par i) projektiem, ko līdzfinansē no Eiropas Sociālā fonda, Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai un pirmspievienošanās fondiem, kuros ar dalībvalstu vai kandidātvalstu rīcību var nebūt pietiekami; vai ii) projektus ar pārrobežu elementiem;

3) lietām, kas liecina par iespējamiem izcelsmes noteikumu vai tarifu klasifikācijas pārkāpumiem preferenciālos un nepreferenciālos tirdzniecības režīmos, kā arī ar vērtēšanu saistītu krāpšanu nolūkā izvairīties no parasto muitas nodevu nomaksas, ieskaitot tarifu pasākumus, kas ir daļa no ES tirdzniecības aizsardzības politikas;

4) lietām par tabakas, alkohola un viltotu medikamentu nelikumīgu pārvietošanu pāri ES robežai, kā arī nelegālu tabakas ražošanu;

5) lietām, kas ir saistītas ar humāno un attīstības palīdzību, kā arī cita veida atbalstu migrantiem un bēgļiem.

⁽²⁰⁾ Sk. komitejas Atzinumam Nr. 4/2014 “Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai veikto izmeklēšanu ilguma kontrole” pievienoto 2. pielikumu. Paraugveidlapu var viegli pielāgot OLAF Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 7. panta 8. punkta saturam.

69. Komiteja jau ir paudusi bažas, ka, lai gan Direktorātā B ir visvairāk izmeklētāju un izmeklēšanā esošo lietu, tikai 30 % no OLAF lietām atbilst minētajām IPP.
70. Komiteja tika informēta, ka nelielā IPP atbilstošo izmeklēšanā esošo lietu īpatsvara (30 %) iemesls ir OLAF saņemtās informācijas kvalitāte, jo tā samazināja iespēju konstatēt pietiekamas aizdomas. Komitejas 2018. gada 14. februāra plenārsēdē OLAF apstiprināja šos rādītājus un norādīja, ka IPP, sākot izmeklēt lietas, tiek ņemtas vērā tikai tad, ja ir izpildītas pārējās OLAF regulas 5. panta prasības.
71. Turklāt šķiet, ka OLAF IPP ir noteiktas, izmantojot ieinteresēto personu sniegto informāciju, tostarp Komisijas tīkla krāpšanas novēršanai un atklāšanai viedokļus, Eiropas Revīzijas palātas ziņojumus, Eiropas Parlamenta rezolūcijas un Komisijas ziņojumus par finansiālo interešu aizsardzību.
72. Tomēr komiteja vēlas uzsvērt Komisijas tīkla krāpšanas novēršanai un atklāšanai pārstāvju viedokli, kurā apšaubīta OLAF pieeja. Šķiet, ka OLAF lēmumi sākt izmeklēšanu katrā atsevišķā gadījumā galvenokārt bija "pamatoti ar pieprasījumu".
73. Tāpēc aptuveni 70 % OLAF veikto izmeklēšanu neatbilst tā IPP. Komiteja ir lūgusi OLAF sniegt vairāk informācijas par pārējos 70 % ietilpstošajām izmeklēšanām un iemesliem, kādēļ šie lēmumi pieņemti.
74. Komiteja ir secinājusi, ka ir radikālāk jāmaina OLAF pieeja IPP, lai nodrošinātu to pienācīgu noteikšanu un piemērošanu. Galvenais jautājums ir tādu IPP noteikšanas kritēriju izmantošana, kas reāli atspoguļotu OLAF pilnvaras un resursus.
75. Turklāt OLAF ir privileģēti apstākļi un spējas, lai šajā jomā rīkotos aktīvi, kas izriet galvenokārt no diviem aspektiem:
- i) apstākļa, ka ģenerāldirektoram ir pilnvaras sākt izmeklēšanu pēc savas iniciatīvas (Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 5. panta 1. un 2. punkts) un
 - ii) viegli pieejamā ES iestāžu un Komisijas nodaļu, jo īpaši ģenerāldirektorātu, atbalsta galveno riska jomu un izdevumu prioritāšu noteikšanā, ieskaitot daudzgadu finanšu shēmu.
76. Lai OLAF varētu efektīvi rīkoties aktīvi, tam nepieciešams kas vairāk par vispārēju pārskatu par ES finanšu intereses aizskarošu krāpšanas, korupcijas un pārkāpumu gadījumu izcelsmi; tas īpaši iegūtu, ja pastāvētu iekšēja struktūra, kas specializētos riskam visvairāk pakļauto un ES finanses būtiski ietekmējošo jomu noteikšanā un analizē.
77. Galvenie pareizas IPP īstenošanas faktori ir OLAF budžeta un personāla resursi, tādēļ šajā jomā noderētu arī abu izmeklēšanas direktorātu (Direktorāta A un B) viedokļi.
78. Komiteja vēlētos uzlabot dialogu ar OLAF par šiem stratēģiskajiem un praktiskajiem jautājumiem. Šajā saistībā komiteja ir vienojusies ar OLAF, ka par izmeklēšanām atbildīgie direktori (t. i., direktori, kas vada Direktorātus A un B) piedalīsies komitejas plenārsēdēs un iepazīstinās ar veikto analīzi par šiem jautājumiem. Kā atskaites punktu var izmantot 2015., 2016. un 2017. gada OLAF gada darbības pārskatos minēto notikušo izmeklēšanu skaitu.

LIETU PĀRRAUDZĪBA, KURĀS NAV ŅEMTI VĒRĀ OLAF IETEIKUMI

Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 5. punkta trešā daļa:

"Ģenerāldirektors periodiski informē Uzraudzības komiteju par:

- a) gadījumiem, kad nav ievēroti ģenerāldirektora ieteikumi;
- b) gadījumiem, kad informācija ir nodota dalībvalstu tiesu iestādēm;"

79. Pēc OLAF izmeklēšanas izbeigšanas galīgo ziņojumu, ar ko konstatē faktus (ar pierādījumiem, kas tos pamato, un lietā reģistrēto dokumentu pilnu sarakstu), un OLAF ģenerāldirektora sniegtos ieteikumus nosūta par turpmāko rīcību atbildīgajām dalībvalsts kompetentajām iestādēm vai ES iestādēm un struktūrām.
80. OLAF ģenerāldirektors pēc izmeklēšanas pabeigšanas izdod četru veidu ieteikumus: i) **administratīvos** (līgumu, dotācijas nolīgumu, tiesību aktu un administratīvās prakses aizsardzība pret krāpšanu); ii) **finanšu** (nepamatoti iztērēto naudas summu atgūšana); iii) **tieslietu** (kriminālprocess valstu iestādēs); un iv) **disciplināros** (ES iestāžu, aģentūru un struktūru disciplinārprocedūras).
81. Saskaņā ar Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 17. panta 5. punktu OLAF ģenerāldirektoram ir pienākums periodiski informēt komiteju par gadījumiem, kad nav ievēroti tā ieteikumi. Ģenerāldirektors ir izpildījis pienākumu informēt komiteju par gadījumiem, kad nav ievēroti tā ieteikumi. Tas tika izdarīts, 2017. gada 4. septembrī nosūtot komitejas priekšsēdētājam adresētu paziņojumu. Paziņojuma pielikumā bija aptvertas atbildes, ko OLAF no attiecīgajām iestādēm laikā no 2016. gada 1. marta līdz 2017. gada 28. februārim bija saņēmis par ieteikumiem, kas izdoti kopš 2013. gada 1. oktobra. Šis laikposms sekoja iepriekšējam pārskata periodam (2015. gada 1. marts līdz 2016. gada 29. februāris) bez pārtraukuma.
82. Informācija par turpmākiem pasākumiem pēc OLAF ieteikumiem tika sniegta pārskata grafika formā, ietverot: i) OLAF lietas numuru; ii) ieteikuma izdošanas datumu; iii) saņēmēja identifikāciju; iv) īsu ieteikuma kopsavilkumu; v) datumu, kad sniegta atbilde par neīstenošanu; vi) attiecīgās iestādes minētos iemeslus; vii) dažos gadījumos – OLAF komentārus ar sīkākiem precizējumiem.
83. Ņemot vērā komitejas saņemtās informācijas tvērumu, tai nebija iespējams padziļināti izpētīt valstu iestāžu norādītos iemeslus, kādēļ nav ņemti vērā OLAF ieteikumi. Tomēr no minētajiem dokumentiem bija redzams, ka attiecīgajā laikposmā bija bijuši 22 OLAF ieteikumi, kurus attiecīgās iestādes nebija ņēmušas vērā.
- Pamatojoties uz informāciju par šīm 22 lietām, komiteja nonāca pie turpmākajos punktos minētajiem konstatējumiem un secinājumiem.
84. Galvenais iemesls, kādēļ OLAF ieteikumi nebija ņemti vērā, bija tas, ka vēlākajos procesos, ko vadīja valstu iestādes, konstatējumi atšķīrās. Tiesa gan, bija arī lietas, kurās attiecīgās iestādes bija ES struktūras.
85. Dažās lietās kā iemesli nepārprotami bija norādīts "pierādījumu trūkums" vai "nepietiekami pierādījumi" (vairums OLAF ieteikumu saņēmēju bija valstu prokuratūras, vienā gadījumā – ES iestāde).

Vairākās lietās attiecīgā valsts iestāde atkārtoti secināja, ka "lietā nav konstatēta labuma guvēja tieša vainojamība", bet vismaz divās citās lietās valsts iestādes (vienā un tajā pašā dalībvalstī) nespēja noteikt nevienu fizisku personu, kas būtu personīgi atbildīga par pārkāpumiem. Daži no šiem iemesliem liek uzdot papildu jautājumus par to, cik kvalitatīvi valstu līmenī īstenoti ES tiesību noteikumi par ES finanšu interešu aizsardzību⁽²¹⁾. Šos konstatējumus kā OLAF, tā komitejai jāanalizē dziļāk.

86. OLAF ziņoja komitejas referentam, ka ir bijušas situācijas, kad dalībvalsts iestādes izbeigušas lietas pierādījumu trūkuma dēļ, ko izraisījusi OLAF identificēto, bet nenodrošināto un vēlāk (piemēram, valsts iestāžu veiktas mājokļa pārmeklēšanas laikā) neatrasto dokumentu nozaudēšana vai iznīcināšana. Minētais arī izceļ nepilnības valstu procesuālo noteikumu piemērošanā kopsakarā ar Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013, kas paredz, ka pierādījumi jānodrošina agrīnā procesa stadijā un ka to pieņemamība jānodrošina turpmākajās stadijās vai vēlākos procesos, tostarp kriminālprocesā. Komiteja secina, ka vienīgi savlaicīga un cieša sadarbība ar valstu iestādēm var novērst pierādījumu zudumu to faktiskas iznīcināšanas rezultātā vai to nepieņemamību formālu procesuālu iemeslu dēļ.

⁽²¹⁾ Galvenokārt Konvencija par Eiropas Kopienu finansiālo interešu aizsardzību un tās papildprotokoli.

87. Citi iemesli, kurus minējušas attiecīgās iestādes, ir, piemēram, "teritoriālās jurisdikcijas neesība" vai "kaitējums, kas nesasniedz noziedzīga nodarījuma apmēru". Bija tikai viena lieta, kurā netika norādīti iemesli, kādēļ nav ticis sekots OLAF ieteikumiem.
88. Komiteja pieprasīja papildu informāciju par lietām, kas attiecās uz ārpus ES īstenotajiem projektiem un kurās OLAF bija sniedzis ieteikumu ES iestādēm atgūt ES līdzekļus un/vai noteikt naudassodu. Dažos gadījumos attiecīgā ES iestāde savu neatbilstību OLAF ieteikumiem pamatoja, norādot, ka tai nav juridiska pamata noteikt administratīvu sodu. Tas lika uzdot jautājumus par to, cik lielā mērā OLAF ir pienācīgi informēts par attiecīgajiem ES un starptautiskajiem tiesību aktiem. Pēc visu attiecīgo lietu dokumentu analīzes komiteja konstatē, ka, ņemot vērā i) sarežģītās attiecības ar citiem starptautiskajiem partneriem un ii) īpašo vidi jomās, kurās pastāv augsts līdzekļu piesavināšanās risks, ir svarīgi, lai OLAF pirms ieteikumu izdošanas veiktu juridisko analīzi un pārbaudītu, vai pastāv juridiska iespēja piemērot sankcijas un atgūt līdzekļus, jo īpaši lietās, kas attiecas uz ārējās darbības finansēšanas instrumentiem.
89. Izvērtējusi visus attiecīgo iestāžu minētos iemeslus, komiteja secina, ka svarīga ir sadarbība gan ar attiecīgajām valstu iestādēm, gan ES iestādēm, un tai jānotiek jau tad, kad sākas OLAF izmeklēšana. Vislabākais veids, kā nodrošināt pierādījumus, garantēt pierādījumu pieņemamību un izvairīties no atšķirīgas valstu un ES tiesību interpretācijas, ir OLAF un attiecīgo iestāžu sadarbība un koordinācija. Tādēļ komiteja atbalsta visus valsts un ES tiesību aktu (galvenokārt Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013) grozījumus, kas paredzētu sadarbības un koordinācijas pienākumu valstu iestāžu, OLAF un, iespējams, citu krāpniecības un pārkāpumu izmeklēšanā iesaistīto ES iestāžu starpā.
90. Komiteja konstatē, ka OLAF izmeklēšanu ietekmes izvērtēšana, analizējot Biroja izdotos ieteikumus attiecīgajām iestādēm un iestāžu atbildes, ir īpaši svarīga saistībā ar efektīvu procedūru izveidošanu Birojā un ārpus tā. Komiteja atkārtoti puda neapmierinātību ar *ex ante* kontroles mehānisma izslēgšanu no Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 un turpina uzskatīt, ka, lai komiteja varētu pildīt savus uzdevumus, ir nepieciešams, lai tai būtu pieeja lielākam informācijas apjomam. Vismaz attiecīgajām iestādēm nosūtītie izmeklēšanas ziņojumi un iestāžu atbildes būtu automātiski jānosūta komitejai, lai tā varētu veikt pastāvīgu analīzi un vērsties attiecīgajās iestādēs un OLAF paskaidrojumu saņemšanai. Šādi tā varēs palīdzēt uzlabot OLAF izmeklēšanas ietekmi un palīdzēt nodrošināt pierādījumu pieļaujamību.

EIROPAS BIROJS KRĀPŠANAS APKAROŠANAI UN EIROPAS PROKURATŪRA

91. Pašreizējais OLAF Uzraudzības komitejas sastāvs stājās amatā 2017. gada janvārī. Kopš amatā iecelšanas brīža tas īpašu uzmanību ir pievērsis Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei, kas paredzēta Padomes Regulā (ES) 2017/1939, kura pieņemta 2017. gada 12. oktobrī pēc Eiropas Parlamenta piekrišanas saņemšanas.
92. 2017. gada 28. septembra Atzinumā Nr. 2/2017, kas pievienots Komisijas novērtējuma ziņojumam par Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 piemērošanu, komiteja vēltīja vienu nodaļu (VI nodaļa) EPPO izveidošanas ietekmei uz OLAF pilnvarām, ieskaitot ietekmi uz budžetu. Vēlāk – 2017. gada 23. novembrī – komiteja piedalījās ikgadējā viedokļu apmaiņā ar iestādēm⁽²²⁾ un apsprieda divas no galvenajām tēmām saistībā ar OLAF un EPPO attiecībām nākotnē: i) informācijas nosūtīšanu no OLAF uz EPPO un ii) atbalstu un papildināmību, kas OLAF būtu jāsniedz EPPO pēc tās lūguma (EPPO regulas 24. un 101. pants).
93. Komiteja ir gatava ar savu viedokli iepazīstināt Komisiju un citas iestādes, ņemot vērā to, ka EPPO regulas piemērošana varētu ietekmēt ne tikai OLAF pārvaldību, bet arī tā izmeklēšanas funkcijas īstenošanu un Uzraudzības komitejas nozīmi tā pārraudzībā.

⁽²²⁾ OLAF regulas 16. pants "Viedokļu apmaiņa ar iestādēm".

94. Atzinumā Nr. 2/2017, kas pievienots Komisijas novērtējuma ziņojumam par OLAF Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 piemērošanu, komiteja identificēja dažas no galvenajām problēmām, ar ko saskarsies OLAF kā administratīva iestāde, papildinot EPPO darbu un atbalstot to, jo īpaši šādās jomās:

“Informācijas paziņošana EPPO bez liekas kavēšanās par tādu noziedzīgu rīcību, attiecībā uz kuru tā varētu īstenot savu kompetenci saskaņā ar EPPO regulas ⁽²³⁾ 22. pantu un 25. panta 2. un 3. punktu.”

95. Tā kā OLAF nav tiesību sākt paralēlu administratīvu izmeklēšanu par faktiem, par kuriem EPPO veic kriminālizmeklēšanu, būs ārkārtīgi svarīgi, lai OLAF šā pienākuma saturu saskaņotu ar OLAF noteikumiem un politiku lietu sākšanas un izbeigšanas, kā arī nodošanas jautājumos.

Saistībā ar minēto būs nepieciešami noteikumi par informācijas apmaiņu starp OLAF un EPPO pirms tādas izmeklēšanas sākšanas, kas vēlāk potenciāli varētu nonākt otras iestādes darbības jomā, kā arī izmeklēšanas laikā. Būs nepieciešami arī īpaši noteikumi par efektīvu OLAF un EPPO savstarpējās saziņas sistēmu, lai nodrošinātu, ka nedublējas to darbs un ka tiek izpildīts EPPO regulas 101. panta 2. punktā paredzētais pilnvarojums. Nepieciešamības gadījumā būs jāpielāgo arī noteikumi, kuros paredzēts, kāda veida informācija OLAF ir jānosūta Uzraudzības komitejai.

96. Nākotnē paredzētajā OLAF regulas reformā jāprecizē noteikumi par administratīvās izmeklēšanas sākšanu, apturēšanu un izbeigšanu. Šiem noteikumiem būtu jāņem vērā OLAF veiktā informācijas nosūtīšana Uzraudzības komitejai, apzinoties tās īpašo nozīmi OLAF neatkarības stiprināšanā attiecībā uz tā kompetences pienācīgu īstenošanu.

Uzraudzības komiteja uzskata, ka tās ieguldījums varētu palīdzēt pārvarēt grūtības, kas varētu rasties, OLAF un jaunizveidotajai EPPO veidojot attiecības.

Administratīvās izmeklēšanas veikšana pēc EPPO pieprasījuma

97. Komiteja atzīmēja, ka aptuveni 50 % gadījumu OLAF galīgajiem ziņojumiem un ieteikumiem, kas tika nosūtīti dalībvalstu tiesu iestādēm, nesekoja turpmāki pasākumi. Komitejas pārraudzības pieredze liecina, ka tam ir dažādi iemesli, tostarp: i) šķietami notikuši fakti, kas netiek uzskatīti par noziedzīgiem nodarījumiem; ii) fakti, kurus neaplicina pierādījumi vai kas pamatoti ar nepietiekamiem pierādījumiem, un c) fakti, kuriem iestāties noilgums.
98. Tādēļ vēl jo vairāk ir svarīgi OLAF regulas reformā ietvert noteikumus par ekspertu grupu izveidi, lai pārbaudītu valsts pierādījumu vākšanu un tiesu turpmāko rīcību. OLAF būs jāsniedz augsti kvalificēta palīdzība EPPO, ievērojot valstu noteikumus par pierādījumu pieņemamību, tostarp attiecībā uz pamattiesībām un procesuālajām garantijām.
99. Komiteja Komisijas loceklim Ginteram Etingeram ir paudusi vēlmi piedalīties sagatavošanās sanāksmēs, kurās izstrādā turpmākās OLAF un EPPO iestādes attiecības, ja tas būs nepieciešams.

Informācijas, tiesu ekspertu analīzes, zinātnības un darbības atbalsta sniegšana EPPO

100. Komiteja norādīja, ka OLAF regulas grozīšana pavērtu iespēju modernizēt OLAF izmeklēšanas pilnvaras, lai to padarītu pilnībā funkcionējošu, ņemot vērā EPPO vajadzības. Tam būtu īpaši liela nozīme no izmeklēšanas pasākumu viedokļa, kurus OLAF būtu pilnvarots veikt, vienlaikus ievērojot tādus pašus procesuālos drošības pasākumus, kas ir spēkā attiecībā uz EPPO, lai izvairītos no vēlākas nesekmīgas krimināllietu tiesvedības valstu tiesās. Citu jautājumu vidū, kurus nepieciešams izvērtēt OLAF regulas reformas ietvaros, ir piekļuve informācijai par naudas pārvedumiem saskaņā ar valstu tiesību aktiem un ciešas sadarbības veicināšana ar finanšu izlūkošanas vienībām.

⁽²³⁾ Padomes 2017. gada 12. oktobra Regula (ES) 2017/1939, ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.), 24. panta 1. punkts.

UZRAUDZĪBAS KOMITEJAS PĀRVALDĪBA

Sanāksmes ar ES iestādēm, struktūrām un citām aģentūrām

101. Komiteja aktīvi veicināja Regulas (ES, Euratom) Nr. 883/2013 16. pantā paredzēto viedokļu apmaiņu ar iestādēm. Komiteja arī rīkoja regulāras sanāksmes un sniedza specializētu palīdzību šādām struktūrām: i) par OLAF atbildīgajam Komisijas loceklim; ii) Eiropas Parlamenta Budžeta kontroles komitejai; iii) Padomes Krāpšanas apkarošanas grupai un iv) Eiropas Savienības Revīzijas palātai.

Darba metodes un pārredzamība

102. 2017. gadā komiteja sarīkoja 10 plenārsēdes. Uzraudzības komitejas priekšsēdētājs, referenti un sekretariāta locekļi bieži tikās arī, lai strādātu ar konkrētiem jautājumiem. Komiteja iecēla referentus visos svarīgākajos jautājumos, ko tā pārbaudīja. Referenti sadarbībā ar sekretariātu sagatavoja ziņojumu, atzinumu vai plenārsēžu diskusiju dokumentu projektus. Izstrādājot komitejas atzinumus un ziņojumus, viņi arī tikās ar OLAF vadību un personālu. Komitejas atzinumi pirms to pabeigšanas vienmēr tika padziļināti apspriesti ar OLAF.
103. Lai nodrošinātu komitejas darba maksimālu pārredzamību, tā savā starpiestāžu tīmekļa vietnē publicē nekonfidenciālus dokumentus, kas skar sabiedrības intereses. <http://europa.eu/supervisory-committee-olaf/>

OLAF Uzraudzības komitejas sekretariāts

104. Uzraudzības komitejas sekretariātā strādā juristi un asistenti, kas nodrošina OLAF izmeklēšanas darba ikdienas pārraudzību un palīdz komitejas locekļiem veikt viņu pienākumus.
105. Sekretariāta uzdevums ir veicināt efektīvu Uzraudzības komitejai uzticēto uzdevumu izpildi nolūkā stiprināt OLAF neatkarību, jo īpaši attiecībā uz komitejas pārraudzības funkciju. Sekretariāta pienākums ir arī sniegt juridiskus ieteikumus komitejas locekļiem. 2017. gadā sekretariātā bija astoņas amata vietas, kuras bija paredzētas pieciem administratoriem (juristiem), diviem asistentiem un vienam līgumdarbiniekam. Tomēr trīs amata vietas (divi asistenti un viens jurists) bija neaizpildītas, kas negatīvi ietekmēja sekretariāta atbalsta spējas.
106. Pēc grozījuma izdarīšanas Regulā (ES, Euratom) Nr. 883/2013⁽²⁴⁾ komitejas sekretariātu tagad tieši nodrošina Eiropas Komisija ciešā sadarbībā ar Uzraudzības komiteju. Sekretariāts darbojas neatkarīgi no OLAF un ievēro komitejas norādījumus. Šajā nolūkā sekretariāts administratīvi ir piesaistīts Eiropas Komisijas Atalgojuma un individuālo tiesību birojam (PMO). Tagad, kad pēc pārcelšanās uz PMO ir pagājis gads, var teikt, ka šo izmaiņu rezultāts nav attaisnojis komitejas cerības. Komiteja ir norādījusi Eiropas Komisijai, ka komitejas sekretariātam ir jāatrod piemērotāka vieta. Šis izmaiņas ļaus Eiropas Komisijai un komitejai izvērtēt visus sekretariāta piemērotākās atrašanās vietas iespējamus variantus, tostarp atkārtoti apspriest sākotnējo rīcības variantu – sekretariātu vēlreiz iekļaut OLAF, taču ar atšķirīgiem nosacījumiem.

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 26. oktobra Regula (ES, Euratom) 2016/2030, ar ko Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 groza attiecībā uz Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) Uzraudzības komitejas sekretariātu (OV L 317, 23.11.2016., 1. lpp.). Regula stājas spēkā 2017. gada 1. janvārī.

107. Saskaņā ar Uzraudzības komitejas reglamentu ⁽²⁵⁾ un OLAF Regulu (ES, Euratom) Nr. 883/2013 vienīgi komiteja var dot norādījumus sekretariāta personālam ⁽²⁶⁾. Komisija ir atbildīgā Eiropas Savienības iestāde, kas nodrošina budžetu un citus resursus, kas komitejai un sekretariātam nepieciešami to pilnvaru īstenošanai.

Budžeta jautājumi

108. Komitejas budžets šajā ziņojumā aplūkotajā gadā bija 200 000 EUR, budžeta izpildes līmenis – 99,63 %. Par izdevumiem atbildīgais pastarpināti deleģētais kredītrikotājs ir PMO.
-

⁽²⁵⁾ Sk. Uzraudzības komitejas reglamenta 11. pantu, publicēts OV L 308, 24.11.2011., 114. lpp.

⁽²⁶⁾ OLAF regulas 15. panta 8. punkts paredz: "Tās [Uzraudzības komitejas] sekretariāta funkcijas nodrošina Komisija neatkarīgi no Biroja un ciešā sadarbībā ar Uzraudzības komiteju. Pirms ikviena darbinieka iecelšanas amatā sekretariātā notiek apspriešanās ar Uzraudzības komiteju, un tās viedoklis tiek ņemts vērā. Sekretariāts rīkojas saskaņā ar Uzraudzības komitejas norādījumiem un neatkarīgi no Komisijas. Komisija, neskarot tās kontroli pār Uzraudzības komitejas un tās sekretariāta budžetu, neiejaucas Uzraudzības komitejas pārraudzības funkcijās."